

Պ Ա Յ Մ Ա Ն Ք

Տարեկան գին 4. Պոլսոյ եւ գաւառաց համար 6 մէկիս
Վեցամսեայ 3
Մանուցման տողը մէկ անգամի համար 2 դրուս է. աւելի անգամներու համար սակարկութիւն կը լինի:

Տէր և Տնօրէն Մ. Յ. ՄԵԼԻՔԵԱՆ

ՕՐԱԳԵՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

20 փարս

Պ Ա Յ Մ Ա Ն Ք

Լրագրոյս վերաբերեալ նամակ եւ այլ գրութիւն պէտք է ուղղել Մ. Յ. ՄԵԼԻՔԵԱՆ, Պոլսոյ Ալի Ճառ-սէսի բիւ 20 Տ. ձիւկէկեան է-Ֆէնիի տղարանը:

Խմբագիր Բ. ՊՈԶԱՃԱՆ

Կ. ՊՈԼԻՍ 6 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Իսկուր, 3/13 նոյ. 1884

... Խմբագիր Տէր,

Տխուր տպագրութիւն ըրաւ աստ խորհրդանշո՞ր՝ Տ. Տ. Ներսէս Ս. Պատրիարք Հօր մահուան դառնաղետ դոյժն, և մինչ պաշտօնական թղթերէն հեռագիրն կը յապաղէր և հաղիւ երկուշաբթի օր կը հասնէր յաղդ. Առաջնորդարան, արդէն չարաթ օրն իսկ մահագոյժ տարածայնութիւնն արագ արագ կը սփռուէր՝ բոլոր Հայ հասարակութեան մէջ և առ ժաման ամբողջ իրականութեան կը փոխուէր՝ արտասուօք և դառնութեամբ լեցնելու Սրբազան Հանգուցելոյն համա-կիր և հակակիր սրտերն միանգամայն անխտիր. նոյն առուր տեղական բոլոր լրագրաց վերջին լուրն կը կազմէր Հոգեւոր Պատրիարքի դառնակիւն մահուան դոյժն:

Գեր. Ս. Առաջնորդն՝ պաշտօնական մահացոյժ հեռագիրն ստալուն՝ փութաց անմիջապէս շրջաբերական թղթեր զրկել թեմերն, որոց մէջ կը ծանուցանէր Ս. Պատրիարք Հօր մահուան լուրն, հրահանգ տալով որ առաջիկայ կիրակի օր հոգեհանգստեան պաշտօն կատարեն փառն հոգւոյ Սրբազան Ննջեցելոյն, նշանակելով նաեւ այն եղանակն որով պարտին յիշատակել Ս. Պատրիարքի մէջ հայրապետաց անուններն:

Վաղը կիրակի առաւօտ յստիկապէս հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Ս. Ստեփաննոս Մայր եկեղեցւոյ մէջ:

Յիշատակն արդարաց օրհնութեամբ եղիցի:

Շաբաթ գիշեր Ս. Ստեփաննոս եկեղեցւոյ մէջ մեծաւ շքեղութեամբ տեղի ունեցաւ Աւքիթմանցի Մեծ Մկրտիչ Եփ. Աստուածատուրեանի ամուսնութիւնն ընդ աղանախալ Օրիորդ Զարուհի Աղաղարեանի, սկսած արեւմտեայ Գեր. Ս. առաջնորդ. Հօր և ի ներկայութեան երեւելի անձանց, ի մէջ այլոց Պարսկական հիւպատոս Վսեմ. Ագաջեան Յովհաննէս Եփ. ի, Ռուսական հիւպատոսարանի թարգման Տիգրանեան Եփ. ի, և այլ նշանաւոր ազգայնոց և օտարազգի երեւելեաց: Ողջնալ դովեստիւք կը լծոտուի Մեծ. Աստուածատուրեանի ընտիր բարեմանութեանց վրայ, ոչ նուազ ծանօթ է մեղ և ի վերջին Հայ հասարակութեան Օր. Զարուհի Աղաղարեանի աղիւ յատկութիւններն, որոնք եւ մտքի ընտիր ձեռքերն, և բով. օժտուած է ֆիզիքական վա-յելիւնքը կազմութեամբ հանգերծ: Օր. Զարուհի կը վերաբերի ի վերջին

երեւելի Հայ ընտանիքներէն միոյն խարեկիր, ունեալ և համեստ և մանաւանդ հանրածանօթ իբրեւ ճարտար երաժիշտ և դաշնակահար: Նորայտակ ամուսինք ի մօտոյ պիտի մեկնին դէպ ի վիճինա զըռարճական ուղեւորութիւն մընելու, և ապա պիտի երթան յՕտէսա, ուր հաստատուած է Աստուածատուրեան Եփեմիոս իբր մեծահարուստ վաճառական:

Նորայտակ ամուսինք երջանիկ կենակցութիւն կը մաղթէ և իրենց ընտանիքներն՝ այս բարեբաւոր լծակցութեան համար՝ կը շնորհաւորէ

ԻԶՄԻՐԵՆ.

Ռոտոսթոյ, 3 նոյ. 1884

... Խմբագիր,

Անցեալ կիրակէ մահուան հատու գերանդին կարեց թանկագին կենաց մը կտան, և նոյն առուր երեկոյն ի հոգ կ'ամփոփուէր մեծաւ շքով և անբացատրելի ոգւով քաղաքիս նշանաւոր անձերէն մին Շուշանեան Գեորգ Եփեմիոս՝ որ քաղաքիս փաստաբանաց առաջինն էր և միշտ նշանաւոր ազգային պաշտամանց մէջ, Կուրծքի երկաթաբաժնի հիւանդութեամբ տառապելով, հուսկ կ'ընցէ իւր կեանքը ի հասակին 40 ամաց, և փառաւոր յուղարկուածութեամբ մը քաղաքիս բազմութիւն Հայ, Յոյն, Թուրք և Հրէայ բնակիչք պատուեցին նորա յիշատակը, Հեռուեալը կարգացուած է նոյն օր Ս. Խաչ եկեղեցւոյ մէջ՝ ուր մեծ ամբոխ լինելով՝ ի խնդրոյ բազմաց՝ առ Զեղ կը զրկուի աղբօգուտ «Հայրենեաց» մէջ հրատարակուելու համար:

Այսպէս, հոկտ. 28 օրը տխուր օր մ'եղաւ Ռոտոսթոյի համար, զի նոյն օրը նաեւ Ռոտոսթոյին կիւմանար Ներսէս Պատրիարքի մահն, և երկիցս սուգ ամենուն սրտերը կը գրաւէր. տխուր էր զուգադիպութիւնն, Ռոտոսթոյի նշանաւոր մի Հայն ի հոգ կ'իջնէր ճիշդ այն ժաման, յորում աղբին սրեցեալ և երկոյս ողբացեալ Պատրիարքին յուղարկուածութեան հանդէսը կը կատարուէր:

ՀԱՅԿ

ՊԱՄԲԱՆԱԿԱՆ

Համախմբեալ և խուռն այս բաղամութեան մէջ՝ որ տխուր և արտասուայից կ'երեւի, շատ ինչ կը յայտնէ այս պաշտօն մահատուերը: Կը հատկանման անտի թէ սոսկալի և անակնկալ հարուած մը տուած է մահն ամուսնութեան, հարուած բուռն և անխնայ՝ ում զոհ կ'երթայ, աւագ, իւր կենաց քաղցր միջօրէին մէջ՝ անձ մը տաղանդաւոր և յոյժ պատուաւոր: Մարդկային տխուր ճակատագրին բաժինն են անմահ կին վիշտը և բիւր տառապանք: Փորձութեանց այս խոր ձորին մէջ

ուր փոխ առ փոխ վիշտ ու խնդ-ողբ և ուրախութիւն կը տրեւն մեր սրտին. վարժ եմք բազմի սովորական հարուածոց, որոց կարեմք դիմագրաւել չորհալի կենաց շունչն ողեւորէ մեր հոգւոյն զանգուածն. բայց ո՞վ կրնայ զգէմ ունել մահուան անխուսափելի հարուածոյն՝ որ ի մի փայլեան անշնչութեան կը դատապարտէ բանական և իմացական էակ մը և ոչնչութեան կը մատնէ երջանկութիւն մը, կեանք մը և յոյս մը դեղած իմաց:

Եւ այժմ, սոսկալի հարուածն շեշտ զարկած է իւր զոհին. ոչ ևս Շուշանեան Գեորգ Եփեմիոսն. և արդ՝ խորին սուգ և անմխիթար վիշտ իւր շուրջ կը թողու այս սրգաստուեր դաղապն՝ ուր անշարժ ու լռիկ՝ յաւիտեականին քուրք կը ննջէ այն՝ որ միայն անխուսկ կը մնայ և անմահն է մեր ցաւոց և հեծութեանց. Յաւիտեականութեան դիմելը պաշաւ նա, կտակելով հոգին՝ մարմին մը որ յաղմա-կան աւայն է մահուան անշունչ անկենդան: Այդ է խայծոցը, ո՞վ մահ, հոյն միայն պիտի ըլլար բաժինդ, և տուիր անդուծ հարուածը. մահացնել կ'ուզէիր հոգին, որ թռաւ սեւ ճիրաններէդ յօթե-ւան անմահութեան՝ ուր չկարին երբէք հասանել հարուածք քո: Բայց մեր սրտին զարկը դու, մենք կ'զգանք մեծ կորուստն ում չիք դարման, և կը սգամք ի սիրտ և ի հոգի. չինայեցիր իւր սիրելեաց, եղբարց, գորովասիրտ մօրն և ան-թիւ բարեկամացն, առ ոչինչ դրեցիր ամենեցուն աղիողորմ արտա-սուքն, չխորհեցար թէ ո՞րպիսի մեծ վիճ մը բացիր. ա՛հ, դժբախ չէ քո յատկութիւն, ո՞վ մահ:

Ի զուր է նշանալ մեղմացնել այն մեծ վիշտ, որ դրոշմուած է ամենեցուն դիմաց վրայ. մխիթարու-թեան բան ըսել՝ անկարելի է, մա-նաւանդ որ բանք կը պակսին մեղ-կորուստն ինք յոյժ պերճախօս է, լացն և արտասուք կը բացատրեն զայն լիովին: Ի զուր կը փորձեմ ես նկարագրել մեր զգացած ցաւն: Բազմաբեղուն և բազմափաստակ կեանք մը կը շիջանի, կեանք մը՝ որ այն ինչ իւր միջօրեայն պիտի տեսնէր և սակայն քան զկեանս ծերունոյ մի բազմարկած էր և յոգնափաստակ: Շուշանեան Գե-որգ Եփեմիոսն ստացած էր լաւ կրթութիւն մը խնամք իւր ծնո-ղաց և շնորհիւ իւր բնածին հան-ճարոյն. քաջահմուտ էր իւր մայ-րենական լեզուին, քաջահմուտ նաեւ ի թուրքերէն լեզուի՝ յաջողե-ցաւ անխոնջ աշխատութեամբ և յարատեւ ճգամք ստանալ փաս-տաբանութեան առաջին աստիճանն և բարձր ի գլուխ փայլել քաղաքիս բոլոր փաստաբանաց մէջ: Իւր մեծ ծառայութիւնք կ'արդարացնէ այն

մեծ համբաւն, զոր կը վայելէր օտարաց առջեւն անդամ: Ազգային շրջանակի մէջ իւր կատարած բարի գործերն ամենեցուն քաջամանօթ են. թաղիս ազգային դպրոցն ու եկեղեցին միշտ վայելած են իւր ծառայութեանց արդիւնք. հարկ չէ երկարապատում լինել, ո՞վ չը գիտէ նորա եռանդուն ազգասի-րութիւնը և աղին ու կարեկից սիրտն. ո՛հ, մեր վիշտը կը կրկնա-պատկի քանի կը յիշեմք այս երե-ւելի մարդուն բարեմասնութիւնը, մեր վշտին սաստկութիւնը շատ բան կը հասկնէ, լուեմք և սգամք օրհ-նելով Աստուածային կամքն և յերկ-նից մխիթարութիւն հայեցելով հան-գուցելոյն սիրելեաց, եղբարց և ազգականաց:

Եւ դու, զոր սոմենքեան է կը յարգէինք անկեղծապէս, ո՛ր այր մեծարելի, ընդունէ՛ մեր վերջին ալ տխուր յարգանքներն, զոր քու դաղազրկ կ'ընծայեմք և հանդի-ր խաղաղութեան:

Աւագ Մարտին

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Պատրիարքի հանգիստ Երազման

Լոնտրա 15 նոյ. — Երեւոյ. Ժողովոյ մէջ արտաքին գործոց նախարարութեան խորհրդական Լորտ Ֆիւժ-Մորիս հարցման մը պատասխանելով ըստ թէ, Խարդուկի առման և Կորտոն զորավա-րի սպանման վերաբերեալ զրոյցը բնաւ չէ հաստատուած:

Լոնտրա 15 նոյ. — Գահիրէէն հե-ռագիր մը կը ծանուցանէ թէ, Խարդուկ քաղաքը սեպտ. 30 ին Մեհարիին ձեռքն ինկել և Կորտոն զորավարն սպանուել է: Առ Տէյլ-Նիւզ ուղղեալ ուրիշ հե-ռագիր մը կը ըսէ ընդհակառակն թէ, ընդդիմութիւնը կը շարունակէ և Կոր-տոն զորավարն ողջ է:

Լոնտրա 14 նոյ. — Երեւոյ. Ժողովոյ մէջ Լորտ Ֆիւժ-Մորիս ըստ թէ, Կա-ռավարութիւնն այսօր հեռագիր մ'ըս-տացած է Սըր Իվլին Պէյրիկէն, որ Խարդուկի առման կը հաւատայ, և որ միանգամայն կը ծանուցանէ թէ, Կոր-տոն զորավարն նամակներ բերող լրա-բեր մը հասած է ի Տէյպլան:

Լոնտրա 14 նոյ. — Երեւոյ. Ժողովոյ մէջ Լորտ Ֆիւժ-Մորիս ըստ թէ, Խա-րդուկ վերաբերմամբ անգլ. Կատալա-րութեան ստացած վերջին լուրերը կը հասնին մինչեւ սեպտ. 28: Այս թուա-կանին Կորտոն զորավարը կը գրէր թէ, հինգ ամուսն պաշար ունէր, և թէ կը պատրաստուէր Աղաւաղ դիմապետը Պէրպէր զրկելու: Այս լուրեր հաւանա-կան կը կացուցանեն թէ, Աղաւաղ դիմապետին սպանումը, բայց միւս կողմէ կը յուսացնեն թէ, Խարդուկի առման վերաբերեալ զրոյցը սուտ է:

Լոնտրա 15 նոյ. — Մորիսիկ-Բոսա-լը լրագիրն հեռագիր մը կը հրատարակէ Տոնկուայէն, ծանուցանող թէ, Ուրուի զորավարը Կորտոն փախչէն նոյ. 4

Թուով նամակ մ'ստացած է, որ ընդ-
ուարդ գնդապետին մահը կը հաստա-
տէ: Այս միեւնոյն նամակաւ Կորտոն
գորաքարը կը յայտարարէ թէ, գեռ-
կրնայ դէմ դնել Մէհտի բանակին,
որ միաստած է: Մէհտին ահաբեկ լինե-
լով Եւ-Օպէյտ վերադարձեր է եղեր:

Պէրլին 14 նոյ. — Պ. Սթէյնլի Պէրլին
հասաւ Քոնկոյի դեսպանատնոցէն
ներկայ գտնուելու իբրեւ Միացեալ-
Նահանգաց պատուիրակ, արուեստա-
կան մասին համար Աւստրիական դես-
պան Չէխէնի կոմսն ալ նոյնպէս Պէր-
լին հասաւ:

Բէյթա 14 նոյ. — Աւստրիական Պատ-
ուիրակութիւնն առանց վիճարանու-
թեան, քուէարկեց Պոստիոյ և Հէրսէքի
գաւառաց գրաւիչ բանակին սահման-
եալ վարկերը, պատերազմական նա-
խարարութեան արտասովոր երմացոյցն
ինչպէս նաեւ ծովային գործոց նախա-
րարութեան սովորական և արտասովոր
երմացոյցները:

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

— 0 —

Վեհ. Սուլթանն իւլայի Բ. աս-
տիճան շնորհեց Հռոմի Օսմ. դես-
պանատան Ս. քարտուղար Միհրան
էֆէնտիին:

Ն. Կ. Վեհափառութիւնն՝ իւր
թիկնապահաց դասուն մէջ ընդու-
նեց Սպարապետ Ղազի Օսման փա-
շայի որդին՝ Նուրի պէյն՝ հարկ-
րապետութեան աստիճանաւ:

— Ռուսիոյ Վեհ. Չարին հօրեղ-
բայր Միխայէլ մեծ դ.քսին որդին՝
Միխայէլովիչ մեծ դ.քսն՝ երկու-
շաբթի օրը Վեհ. Սուլթանին ներ-
կայանալէ յետոյ՝ Բերայի Ռուսա-
կան դեսպանատունն երթալով ըն-
դունեց դեսպան Պ. տը Նէյիտոֆի
Տիկինն, ինչպէս նաեւ դեսպանա-
տան անդամներն և իրենց տիկին-
ները: Ժամ 10 1/2ին կայսերական
պալատէն դրկուած քառաձի կա-
ռօք դարձեալ կայսերական պալա-
տըն երթալով՝ ներկայ գտնուեցաւ
ի պատիւ իրեն տրուած կոչունքին:

Սեղանին վրայ Վեհ. Սուլթանը
մեծ դ.քսն իւր աջ կողմն և Մեծ-
եպարքոս Բարձր. Սայիտ փաշան
իւր ձախ կողմն առած էր: Վեհ.
Սուլթանին որդիքն՝ և նախարար ք-
ոմանք եւս իրենց համադգեստնե-
րով ներկայ կը գտնուէին: Ճաշին
բոլոր տեսողութեան միջոցին կայ-
սերական երաժշտաց խումբը Ռու-
սական և Օսմանեան նուագներ ա-
ծեց: Ճաշէն յետոյ, մեծ դ.քսը
Վեհ. Սուլթանին հետ երկարօրէն
տեսակցեցաւ, և Ն. Կ. Վեհափա-
ռութեան բարենները Ռուսիոյ Չա-
րին հաղորդելու յանձնարարու-
թիւնն ստանձնեց:

Մեծ դ.քսը գիշերը Ռուսիոյ
դեսպանատունն անցուց, և երէկ ա-
ռուստ կայսերական պալատէն զըր-
կուած յատուկ կառքերով՝ մայրա-
քաղաքի տեսնելու արժանի վայ-
րերն այցելելու գնաց, և ի մէջ այ-
լոց Այա-Սոֆիայի պատմական մըդ-
կիթն, կայսերական թանգարանը,
Սիւլէյմանիէի մզկիթն և մեծ շու-
կայն աչքէ անցուց, և Սպարապե-
տութեան պաշտօնատան մէկ դըռ-
նէն մտնելով միւսէն ելաւ և ուղղա-
կի դեսպանատուն գնաց: Կէս օրին
Վեհ. Սուլթանին կողմէ վերստին ի
ճաշ հրաւիրուեցաւ, որուն ներկայ
գտնուեցան նաեւ Պ. տը Նէյիտոֆի,
մեծ դ.քսին ուղեկիցը, և Օսմ. նա-
խարար քոմանք:

Ն. Բարձրութիւնն երէկ իրիկ-
ուան դէմ Լըյրիլը շողենաւով մեկ-
նեցաւ մայրաքաղաքէն:

Վեհ. Սուլթանն Ս. կարդի Օս-
մանիէ պատուանշան տուաւ Մի-
խայէլովիչ մեծ դ.քսին:

— Անդլիսի երեսփ. ժողովոյ նոյ.

13ի նստին մէջ, Արտաքին գործոց
նախարարութեան խորհրդական
Լորտ Ֆիլձ-Մորիս յայտարարեց թէ,
անգլիական կառավարութիւնը միշտ
գիտողութիւններ կ'ուղղէ Բ. Դրան
ի մասին այն բարենորոգմանց, որը՝
ըստ Պէրլինի դաշնագրին՝ փոքր-Ա-
սիոյ գաւառաց մէջ պիտի ներմուծ-
ուին, և թէ Կ. Պոլսոյ Բրիտանա-
կան դեսպանն այս մասին՝ նոր հը-
րահանգներ պիտի ստանայ ի մօտոյ:

— Թուրքերէն թարիգ լրագիրն՝
իւր կիրակի աւուր թերթին մէջ՝ բա-
րենորոգմանց վրայ երկար յօդուած
մը հրատարակելով, կը ծանուցա-
նէր թէ, կայսերական կառավարու-
թիւնն երմացոյցի ինքրոյն կար-
գադրութեամբ կ'ըրադէր: Ելմտա-
կան ինքրոյն լուծման արդիւնքը
պիտի լինի, կ'ըսէ թարիգ, վարչա-
կան բարենորոգումները դիւրացնել
երկրագործութիւնն ու վաճառ-
կանութիւնը քաջաբերել, և վերջա-
պէս, նաւատորմն աւելցնել, զէնք
ու ռազմամթերք զնել և բանակը
վերակազմել:

— Մօնիթէօր Օրիանթալի մաս-
նաւոր տեղեկութեանց նայելով,
կայս. կառավարութիւնը միշտ կը
կարծէ թէ Սէփաստոբոլէն եկող շո-
գենաւերն եւս 10 օր քարանթիւնա-
յի ենթարկել հարկ է, մինչդեռ
առողջապահական խորհուրդը միշտ
կ'ընդդիմանայ այս կարծեաց:

— Չէթինեէն նոյ. 12 թուով
կը գրեն թէ, Գարատաղի Կ. Պոլսոյ
գործակատար Պ. Վիւքովիչ նոր
ծանուցադիր մը մատուցեր է Բ.
Դրան, սահմանադիտոց գծման խն-
դիրը վերջնապէս կարգադրելու
հարկին վրայ պնդելով:

— Փարի-Պուրս լրագրին խօսքին
նայելով, խումբ մ'իտալացի դրա-
մատեարք՝ Սէլանիկէն մինչև Ադ-
րիական ծով երկտիթուղի մը շինե-
լու արտօնութիւնն ինքրեր է Բ.
Դրանէն: Առաջին անգամն է որ
այսպիսի ծրագրի մը խօսքը կը լը-
սնէր, կ'ըսէ Մօնիթէօր Օրիանթալ:

— Մէսաթըրի ընկերութեան
մայրաքաղաքի գլխաւոր գործա-
կատար Պ. Գամիլը Պէրլթան, որ
Տիգրիս և Պարթւմ գնացած էր այն
տեղերու առեւտրական վիճակին
վրայ տեղեկութիւններ առնելու հա-
մար, կիրակի օրը մայրաքաղաք
վերադարձաւ Նիէմէն շոգենաւով:

— Նաւահանգստի վերատեսուէ
Տիւլայէր փաշայի յանձնուած է բա-
րանթիւնայի տնօրէնութեանց գոր-
ծադրման վրայ հսկելու պաշտօնն:
Առ այժմ, առողջապահական վար-
չութիւնն ամեն միջոց ձեռք առեր
է Գալաթի մաքրանոցը կահաւորե-
լու, և գործնական վիճակի մէջ
դնելու համար: Առողջապահական
վարչութիւնն արքունի նաւարանէն
փոքրիկ կամուրջ մը խնդրեր է հի-
ւանդ ուղեւորաց ցամաք ելնելը
դիւրացնելու համար:

— Չմիւսնիայէն կը գրեն թէ,
Գարաթաշի դիւղին մէջ, ծովաս-
պատակները՝ ծովեղերեայ տուն մը
մտնելով, տանուտէրը կապեր, և
և 600 ոսկի դրամ ու 1,500 ոսկեղ
արժողութեամբ դոհարեղէն վեր-
ցունելով փոխեր են:

— Ելմտական նախարարութիւնն
երէկ սկսաւ օգոստոսի ամսականը
բաշխել Բ. Դրան պաշտօնատարաց:
Ամսականաց քառորդ մասը 40 վոս-
րանոց, քառորդ մասը 5 զրուշնոց
և մնացեալը մէծիտիէ կը արուին:

— Չմիւսնիայէն եկած լուրեր
կը ծանուցանեն թէ, Այալնի կա-
յարանէն մեկնող կառավարութեան
գէնէ միւսն անցած ժամանակ՝ ե-
րեք կառքեր ու ժգնապէս իրարու
քաղխելով խորտակուեր, և մէջը

գտնուող 6 զօրք և 5 ուղեւոր վի-
րաւորուեր են:

— Վիէննայէն եկած կէս-պաշ-
տօնական տեղեկութիւնք կը հեր-
քեն այն լուրը թէ, Աւստրիական
կառավարութիւնն ևս մտադիր է
գաղթականութիւններ և առեւ-
տրական յարաբերութիւններ հաս-
տատել Ալբիկէի ծովեղերաց վրայ:

— Մէսաթըրի ընկերութեան Լ-
րիտան շոգենաւն, որ շաբաթ օրը
մայրաքաղաքէն մեկնած էր Սէլա-
նիկ երթալու համար, Տէտէ-Աղա-
նի մօտ խրեր է: Սակայն վերջին
տեղեկութեանց նայելով, անմիա-
պատելով կըրցեր է իւր ճանքան
շարունակել:

— Յունաց Ս. Պատրիարքը նա-
խընթաց օրն այցելութիւն տուաւ
Գարատաղի գործակատար Պ. Վիւ-
քովիչի:

— Կ'ըսուի թէ մայրաքաղաքի
հրապարակին վրայ կեղծ դրոշմներ
կը շրջաբերին, որը Սոֆիայի մէջ
շինուած լինել կը կարծուին, և ո-
րոց քանակութիւնը 1 միլիոն զրուշը
կ'անցնի եղեր:

— Ներքին գործոց նախարա-
րութիւնն շրջաբերական մ'ուղղե-
լով գաւառական իշխանութեանց՝
ծանոց թէ Մէսաթէններն յաճա-
խող Սոֆիա ուսանողք թէ՛ անձ-
նական աշխատութեամբ և թէ՛
դրամական նպաստով՝ կառուղեաց
շինութեան մասնակցելէ ազատ են
այսուհետեւ:

— Փաղաքապետութիւնը պաշ-
տօնական աղբով մը կը ծանուցանէ
թէ, Կեսարիոյ թղթատարը կո-
ղպտող աւաղակաց թիւը 18ի կը
հասնի, որոց ամենքն ալ իշխանու-
թեանց ձեռքը կը գտնուին այժմ, և
որը Տիւղէն տարուեր են, ուր պիտի
կատարուի այս գաւառի ընկերութիւնն
ընդ նախադատութեամբ Պոլսի
կառավարիչ Իսմայիլ պէյի:

— Մայրաքաղաքի Հիւլենական
գաղթականութեան մէջ դժգոհու-
թիւն կը տիրէ Հիւլապտոսարանի
վարչութեան դէմ, որ անկարող ե-
ղած է Հիւլենական հպատակաց
շահերը պաշտպանելու: Կը կար-
ծուի թէ Հիւլապտոսարանի պաշ-
տօնէից մէջ փոփոխութիւնք պիտի
լինին ի մօտոյ:

— Օսմ. հեռագրաց և թղթա-
տարութեան վերատեսուէ Խղէթ
էֆէնտի իւր վերջին հիւանդութե-
նէն բոլորովին առողջացած լինելով
իւր պաշտօնատան տնօրէնութիւնը
վերստանձնած է:

— Վառնայէն նոյ. 8 թուով Եւ-
րոպական լրագրաց ուղղեալ Հա-
վասի հեռագիր մը հետեւեալ կեր-
պիւ կ'ամփոփէ Պ. Հիւլի նամակն,
ուղղեալ առ Բ. Դրան:

« Ընկերութիւնը կը խնդրէ ըստ
կարի շուտով իրաւարորդ դատարան
մը գումարել, որ թէ՛ անցերոյն և
թէ՛ ապագային համար երկու կող-
մանց պահանջները պիտի քննէ
և վճռէ: Բայց ընկերութիւնը կը
յայտնէ թէ ինք պատրաստ է ա-
ռանց այս դատարանին որոշման
կամ նոյն իսկ կազմութեան նպա-
սելու, չինել միացման դիմելն,
հարկ եղած գումարները փոխ տա-
լով 10 լին 7 տոկոսիւք, որոյ մէկ
զրուշը գլխամասի համար: Յանձն
կառնու իւր ըրած փոխառու-
թիւնն ստանալ միայն երկաթուղ-
ւոյ հասոյթէն, կ'երաշխաւորէ որ
շինութեան ծախքը մէն մի հազա-
րամէթրի համար 200,000 ֆրանք
չպիտի անցնի, և կը խոստանայ ա-
ւելցած գումարը կառավարութեան
տալ, նամակը վերջապէս կ'ըսէ թէ
իւր առաջնութեան իրաւունքը կը
թողու, եթէ Բ. Դրան լաւ ևս կը
համարի ռաբիշ շինողներու դիմել:

Ընկերութիւնը սակայն կը պնդէ
որ այս նոր գործ բացարձակապէս
յանադանուի առկախ խնդիրներէն
որք իրաւարորդ դատաստանի քն-
նութեան պէտք է ենթարկուին:

— Անգլիացի դեսպալտ Պէյքը
Ալէքսանդրիա գնացեր է տեղւոյն
օստիկանութիւնը վերակազմելու
պաշտօնով:

— Հայէպէն մասնաւոր հեռա-
գրեր կը ծանուցանեն թէ, յիշեալ
նահանգին հիւսիսային արեւմտեան
կողմն աղիտայի ոյդողմներ պա-
տահելով, մեծ քնաս հասուցեր են:
Բաղմաթիւ մարդիկ և անասունը
խեղդուեր, և հաղարաւոր ծառեր
արմատախիլ եղեր են ջուրերէն:
Աֆրին գետին վրայ շինուած կա-
մուրջին մէկ մասը փլեր է:

— Վիէննայի առողջապահական
բարձրագոյն խորհուրդն՝ իւր վեր-
ջին նստին մէջ Եւրոպիոյ և մանա-
ւանդ Փարիզի մէջ տիրող հնոսախ-
տով զբաղեցաւ: Եւրոպիոյ մնաց-
եալ մասին և մասնաւորապէս Ա-
ւստրիոյ մէջ հնոսախտի ծաւալման
մօտաւուտ վտանգին առջեւ առող-
ջապահական խորհուրդը ձեռք առ-
նուելիք նախահոգ միջոցներուն վը-
րայ վիճաբանեցաւ, Այս տնօրի-
նութեանց բնութիւնն ու ընդար-
ձակութիւնն այն ձեռնարկներէն
կախում ունին, զորս Ֆրանսայի
դրացի երկիրներն՝ Չուիցերիա և
Գերմանիա՝ պիտի ընեն: Առողջա-
պահական խորհուրդն որոշեց նախ
ամենախիստ հսկողութիւն մ'առա-
ջարկել Չուիցերիոյ և Գերմանիոյ
կողման սահմանադիտոց կայարան-
ներուն վրայ, Փարիզի և Կ. Պոլսոյ
միջեւ երկաթուղւոյ արագընթաց
կառավարման (թրէն-էքսըր) մաս-
նաւորապէս վիճաբանութեան նիւթ
եղաւ գիտնալու համար թէ հարկ
է՞ր առժամանակէս դադարեցնել ա-
րագընթաց կառավարոց երթեւե-
կը: Սակայն Գերմանիոյ որոշման
սպասել հարկ դատուեցաւ: Առ-
այժմ այն ամեն կայարանաց մէջ,
ուր կառավարման կանգ կ'առնու
յԱւստրիա, այն է Վէլսի, Լինձի և
Վիէննայի մէջ, թէ՛ ուղեւորք և
թէ՛ անոնց բեռներն առողջապա-
հական քննութեան մը պիտի են-
թարկեն: Առողջապահական խոր-
հուրդը պիտի առաջարկէ նաեւ
կառավարութեան, որպէս զի Գեր-
մանիոյ հետ համաձայնի Ֆրանսայի
դէմ ձեռք առնուելիք նախահոգ
միջոցներու մասին:

— Սթամպուլ լրագրին՝ իւր նա-
խընթաց աւուր թուով՝ կը պատմէ
թէ, Բերայի հանրաժանօթ գիշե-
րաշրջիկ պատուաւոր միջնորդներէն
մին՝ անցեալ գիշեր Բերայի Թէփէ-
Պաշի փողոցին մէջ Հռովմէական հայ
վարդապետի մը մօտենալով՝ իւր
սովորական առաջարկները կ'ընէ:
Հռովմէական Ս. հայրը, դադոնա-
պահութիւնն երաշխաւորեալ տես-
նելով, միւս մահկանացուաց պէս
կը դիմանի օձին թեղադրութեանց
առջեւ, և իւր միջնորդին առաջնոր-
դութեամբ՝ անգլիացի գեղանի կը-
նով մը տունը կ'երթայ, ուր մեծ
պատուով կ'ընդունուի անգլուհիէն,
և գեղեցկապէս կահաւորեալ սեն-
եակ մը կ'առաջնորդուի օրհնելու
համար: Երկեղեցւոյ այս արժանաւոր
պաշտօնեային կ'ընդունի այս բարե-
պաշտական առաջարկն, և որովհետեւ
չափազանց տաքէր, — առատ կրակ
մը կը վառէր կրակարանին մէջ, ա-
ռանց ի հաշիւ առնելու անգլուհիէն
հրավառ աչքերը — կ'սկսի իւր վե-
րարկուն ու գլխարկը հանել, և Վե-
տես զի բարի էր ինչպէս կ'ըսէ Ս.
գիւրքը, — կ'ամբողջանէ իւր մեղ-
կացման գործողութիւնը:

Այսպէս իւր շարժմանց մէջ ազատ լինելով, խաչահանգստի գործողութեան կը ձեռնարկէ, երբ յանկարծ դուռը ճարձատմամբ բացուելով, վիթխարի մարդ մը ներս կը մտնէ մէկ ձեռքով ատրոճանակ և միւսով դաշոյն մը բռնած՝ և որոտնդոստ ձայնիւ կը դռէ։

«Թշուառական, դրամս դողնալէ յետոյ պատիւս ալ կը կապտես, պիտի սպաննեմ զքեզ»։ Անգլուհին սարսափահար կը փախչի։ Բայց եկեղեցւոյ պաշտօնեայն՝ իւր արքայուծեան բաժնին վրայ երգնլով՝ կը խոստանայ հնարաւոր և անհնար ամեն գոհացում տալ իւր դրամն ու պատիւը պահանջող մարդուն։ Այս վերջինն 100 ոսկւոյ պէս մը կը պահանջէ պաշտօնական թուղթ մը ցոյց տալով, զոր վարդապետը կ'տորագրէ ընդ փոյթ։

Անձանթ մարդն կ'երթայ այս թանկագին թուղթն և վարդապետին հագուստներն ալ ի միասին տանելով։ Քառորդ մը յետոյ, վարդապետն, հաւէն բռնուած աղուէսի մը պէս ամօթահար, փողոց կ'իջնէ վերարկուի մը մէջ փաթթուած, զոր յարձակողն վեհաձայնաբար թողած էր՝ իւր ամօթոյքը ծածկելու համար, և ուղղակի ոստիկանութեան դիմելով եղելութիւնը կը յայտնէ։ Տան մէջ խուզարկուելով 100 ոսկւոյ պէս գտնուեցին, բայց անգլուհին ըսեր է թէ ինք տեղեկութիւն չունէր, այլ իւր տունն օրհնել տալու համար կոչած էր վարդապետը։

Այս դատ յառաջիկայ շաբթու Անգլիոյ հիւպատոսարանի դատարանին առջեւ պիտի ելնէ։

ՀԵՌԱԳԻՐ

Պէտքն 16 նոյ.

Լրագիրը Գոնկոյի դեսպանատնի հրահրոյն առաջին նստին նկարագրութիւնն ընելով՝ կը հաստատեն թէ որ և է նշանակելի միջադէպ չէ պատահած։

Պէտքն 17 նոյ.

Վիլհելմիայսը Գոնկոյի դեսպանատնի հրահրոյն բոլոր անդամները

պիտի ընդունին։ Հաջորդելու կոմսը պիտի նախագահէ դեսպանատնի հրահրոյն նիստերուն, յանուն Պիսմարի իշխանին, որ միայն ուղած է անձամբ բանալ դեսպանատնի հրահրոյն։ Տէրութիւնը արդէն համաձայնած են Գոնկոյի նախարարութեան բացարձակ ազատութեան սկզբունքին վրայ։

Պէտքն 17 նոյ.

Կը հաստատուի թէ, Պ. Ռոյզֆ Զանգիպար պիտի երթայ իբրեւ ընդհանրապետ, և թէ Վիլհելմիայսը Գոնկոյի հրահրոյն նախարարութեան բացարձակ ազատութեան սկզբունքին վրայ։

Պէտքն 17 նոյ.

Արտաքին գործոց նախարարութեան երմտացոյցը ընաւ յաւելում մը չափաւորակեր Մատրիտի դեսպանութեան համար։ Սակայն լրագիրը կը պնդեն թէ Մատրիտի գերմանական երկրորդ կարգի դեսպանութիւնն յատուկ օրէնքով մը առաջին կարգի դեսպանութեան պիտի բարձրանայ 1885 տարւոյ ընթացքին մէջ։

Սեպտեմբ 17 նոյ.

Լաւրիմի հանգաց ընկերութեան մէջ ծառայող Զրանսացի դանձապետին և փոխ-դանձապետին ըսպանիչը այսօր միջօրէն յետոյ բռնուեցան Լիտուիոյ մէջ, որ Յունաստանի հիւսիսային կողմը քաղաք մ'է։ Ձերբակալելոց վրայ 41,000 ֆրանքի պանդոտմ գտնուեցին։ Երեսփոխ Ժողովը հինգշաբթի օրը կատարել որոշեց իւր նախագահին ընտրութիւնն։

Փարիզ 17 նոյ.

Կը հաստատուի այն զրոյց թէ՛ Զրանսա և Զինաստան ուղղակի կը բանակցին։

ԱՋԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Յայտնի է թէ Հոգելոյս Ս. Պատրիարք Հօր բաղձանաց համաձայն, Ազգ. Վարչութիւնը Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հաղորդած էր երջանկայիտալ Ներսէս Սրբազանի վերջին բարեմաղթութիւններն ու շնորհակալութիւնները, խնդրելով որ Վեհ. Սուրբանին մատուցանէ զայն։

Մեծ. Եպարքոս Բարձր. Սայիտ փա-

չա յատուկ Թէգրէրէով մը ծանուցած է Ազգ. Պատրիարքարանի թէ, Ազգ. Վարչութեան բաղձանաց համաձայն Վեհ. Սուրբանին հաղորդած է հոգելոյս Ս. Պատրիարք Հօր ջերմագին բարեմաղթութիւններն և երախտագիտական զգացմունքն։ Այս պաշտօնագիրը կրօն. Ժողովոյ երկուշաբթի առուր նըստին մէջ կարդացուեց, և այսօր ալ Քաղաք. Ժողովոյ մէջ պիտի կարդացուի։

Տփղիսէն քանի մ'երեւելի ազգայնաց կողմէ, որոց մէջ զօրապետներ և բժիշկներ ալ կը գտնուին, ցաւակցական հեռագիր մը հասած է Ս. Պատրիարքարան, որ միանգամայն կը ծանուցանէ թէ Հոգելոյս Սրբազանին յիշատակն անմուտց պիտի մնայ իրենց սիրտերուն մէջ։

Երեկ արդէն ծանուցինք թէ Մ. Էֆ. Միքայիլեանի հանրածանօթ տեղագրութեանց Ս. մասն ի լոյս ընծայուած է։ Այս առթիւ մեր ըսելիքներէն առաջ, արժան կը համարեմք հեղինակին առ Ամեն. Խըրմեան Ս. Հայրիկն ձօնած դեղեցիկ ուղերձն արտասուել։

20 Ն

ԽՈՐԻՆ ԵՐԱՆՏԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ

Ա. Ո.

Ա. Մ. Ս. Հայրիկ Սեպտեմբ. 17 նոյ. Քաղաք. Ժողովոյ մէջ

Հայրիկ Ս.

Մեր Հայաստանի դիւանոր դաւառաց ՆԿԱՐԱՐԻՆ և անոնց տեղեկագրութիւններն ըրած եմ իբրեւ Ներքին Հայրենացի հին և նոր կենաց պատմութիւն կամ նախնի յիշատակութեանց և հնութեանց ՍՈՒՐԻ Նշխարներու թանգարան, որոյ մէջ գրադէտն և անգրագէտն, բանասէրն և ոչ բանասէրն, վարժապետն և աշակերտն, քաղաքացին և գիւղացին, վերջապէս ամեն կարգի Հայն իւր ախորժան ԲԱԺԻՆԿ Կրնայ գտնել, երբ կրկնելով և որոճալով ընթերցանութիւնը։

Ուստի ներկայիս կը փութամ որդիական խոնարհ յարգանքով յայտնել Ձեր Բարձրաշնորհ Սրբազնութեան թէ ԽՍ ԱՋԳԱՅԻՆ ՍՈՒՐԻ և ոչ ոք անհրաժեշտ երկարութիւններն երախտագիտական զեղուն զգացմամբ կը նուիրեմ Հայրենասէր Խրմեան Հայրիկի Վեհ. անուան, որոյ կենաց կենդանի օրինակէն առած եմ հայրենասիրութեան,

անկեղծութեան և անձնանուիրութեան սրբազան դասերը, զորս անարատ պահել ուստած եմ յաւարտ եմ կենաց, որ տակաւին գարուն լինելով կ'աշնանայ երբեմն Հայրենի աւերակաց մէջ և երբեմն ի սանդխտութեան։

Ի վերջոյ կը խնդրեմ Սրբազան Հայր, որ ընդունիք զիմ գրական այս նախախաղը, զոր շնորհաբաշխ սուրբ աշուղ կարօտակէզ յիշանց կրկնակի համբուրիւ կը նուիրէ

Ձեզ

Խ. Մատայ

Մանուկ Կ. Միքայիլեան

ՏՕՔԹԵՕՐ Ն. ԱՅՎԱԶԵԱՆ

Մասնադէտ հիւանդութեանց կանանց և տղայոց

Կը գտնուի ամեն օր ժամը 7 էն մինչ 11 Պօլիս Եէնի-ճամիի մէջ Կայսերական նամակատան դիմաց Նոր Երրբի դեղարանը, իսկ կիւրակէ օրերը կէս օրէն վերջը Բերա Ալան փողոց թիւ 1 իւր տունը։

Դ Ր Ա Մ Ա Կ Ա Ն

Հալաթիւ, 7 նոյ.

Ընթացի Արժեքներ

Օսմ. Գոնս. գոցուեցաւ)	8, 34
» » բացուեցաւ) գ. Կ.	8, 34
» » կէս օրին)	8, 34
Նգիւստ. միացեալ Օսմ. Ո.	70 17
Րումէլի երկաթուղի ֆր.	44
Թրակիէյ Օսմ. Ո.	282 1/2

Ընթացի Դրամ

Օսմական ոսկի	դր.	100
Անգլիական »	»	110 22
Գաղղիական »	»	88
Բոլ.	»	90 12
Գրիմից »	»	61 20
Գաւազն թուղթ »	»	8 87
» արծաթ »	»	39 50
Մէճիտի արծաթ »	»	108
Վեցնից »	»	102 30
Հինգնից »	»	102 35
Մէթիլի »	»	98 20
Մանր մէճիտ »	»	101
Քառորդ »	»	105 5

ԱՅՅԵԼՈՒԹԻՒՆ ՓՈՌ-ՄԱՌԱՆԵՐ ԴՆԵԱԿԸ

Շարլ Եէվրի երդումը քաղած էր օր մը, վայրկեան մը իսկ հանդիստ չընել, մինչեւ որ հասկնար թէ իւր բարեբարին կինն ի՞նչ եղած էր։ Ուստի այսպէս ըրաւ։

Փարիզ հասնելուն հետեւեալ օրը, պանդոկին մէջ լսած առաջին ձայնէն, այսինքն առաւօտեան ժամը 4ին միջոցները անկողնէն ելաւ։ Անմիջապէս հագուելով սպասաւորը կանչեց և խնդրեց որ մէկ ձիով կառք մը գտնէ անմիջապէս։

Սպասաւորը քսան վայրկեան վերջը եկաւ իմացնելու թէ կառքը պատրաստ էր։ Ձէլիմա խոնջած ըլլալով տակաւին անկողնին էր։

Շարլ զայն դրկեց ըսելով։

— Կը կարծեմ թէ կէս օրէն առաջ պիտի վերադառնամ, հանգչէ և սպասէ ինձ, եթէ կէս օրի ատենները բաւական ոյժ ունենաս, նախաճաշին ընելէ վերջը, կառքով պտոյտ մը կ'ընենք։

Դուրս ելաւ։

— Ո՛ւր կ'երթամք պարոն, հարցուց կառավարը։

— Փօռ-Մաւլի։

— Ճամբան գիտե՞ք։

— Շատ աղէկ գիտեմ, Շան-Ղէլիքէի ճանքան, Նէօյէի ճանքան և միշտ ուղիղ երթալու է, Դուռ-Մուր-Վուայեէն, Լանթէնէն, Բուէյիէն և Պուժիկալէն։

տի հսկենք։ Այս տոմարը որոյ վրայ խօսեցայ ձեզի պարոն Եէվրի, մեր տան յիշատակարանն է, վան—Օսընի պատուոյ թղթերն են որք անոր էջերուն մէջ գրուած են։ Հոն գտնուած պայմանագրութիւնը ի հօրէ յորդի կը փոխանցեն իբրեւ պատուոյ խնդիր երկու դարէ ի վեր կըրնամ ի մօտոյ մեռնիլ, վասն զի 88 ըրդդ տարիս կը թեւակոխեմ, իմ որդիս որ յաջորդս պիտի լինի, 64 տարեկան է, և գրեթէ ծերունի մը, բայց այն օրը յորում իմ տեղս պիտի անցնի, իւր անդրանիկ որդին ալ իր տեղը պիտի անցնի։ Միշտ այսպէս եղած է, որդին հօրը կը յաջորդէ և աւանդութիւնը կը շարունակէ, մեռնողներուն հաստատած պայմանագրութիւնը կենդանի մնացողներէն անվթար կը գործադրուին։ Տասը տարի, քսան տարի վերջը մեր պայմանագրութիւնը ճշդութեամբ կը գործադրուին։

— Ուղղակի Գաղղիա պիտի երթա՞ք պարոն Շարլ—Եէվրի։

— Ոչ ուղղակի, պարոն, նախ Լոնտրա պիտի երթամ ոսկայն ութը կամ տասը օրէն կը յուսամ փարիզ գտնուել։

— Ինձի տեղեկութիւն պիտի տաք անշուշտ այնպէս չէ՞։

— Քամառանտ Մարգիլոհէլոյն վրայ ստոյգ տեղեկութիւն մը առնելուս պէս պիտի փութամ դրել ձեզ։

— Աւելորդ է յանձնարարել ձեզ որ խահմութեամբ վարուիք պարոն Եէվրի, դժուարին և չափազանց փութուի գործ մը պիտի կատարէք, զգուշացէք և ջանացէք տեղեկանալ ոսկայն շատ շուտ մի յառաջանաք, աղմուկ

ՄԱՐԴԱՐ ԳՈՒԼԱԳՄԱՆԻՆ

Կը ծանուցանէ թէ, ինչպէս ուրիշ անդամներ, այս անգամ եւս ընտանիքի երկամեակեան 89րդ վիճակահանութեան առթիւ, բաժնեկիցներ ի վաճառ հանած է։ Ուստի առ այս կ'աղագրարէ թէ սոյն բաժնեկիցներէն զինքն փախաւ։ Գողք կը հրաւիրուին կալաթա կաժուրջի գլուխ ի թիւ 33։

Այս անգամ տեղի ունենալի վիճակահանութեամբ պիտի շահին 300 թիւեր յորոց 50ն մեծ պարգեւաւոր են և պիտի կատարուի ըստ եւր. դեկտ. 1ին։

Առաջին պարգեւն է 600.000 ֆրանք

ՀԱՅ ԹԻՅԱՆԱՃԱՌ

Թահիլ Կոչար, Կոչարի մօտ, Բէ-70

Այս վաճառատուն՝ որ մէկ տարիէ աւելի ժամանակէ հետէ իւր յաճախողները գոհացնելու ջանք չէ խնայած, կը ծանուցանէ թէ Զինաստանի և ճակատի բերքերէն այս անգամ զանազան տեսակ (չայ) բերել տուած է յատկապէս, և կը խնդրէ սիրելի աղագայիներէ, մանաւանդ դաւաճողի չայ քոմիսի օնճիւններէ որպէս զի հաճին գէթ մի անգամ ի մօտոյ տեսնել իւր ապրանքներն և փորձել թէ՛ տեսակաց լաւութիւնը, և թէ՛ գիններու աժանութիւնը։

ՊԱՐՁ ՕՐԱՅՈՑ

1885 Տարւոյ

Սեփականութիւն

Ս. Փրկչի Աղգ. Հիւանդանոցի

Դին Միլի դահեկան

Կը գտնուի ի Մեծ Նոր խան, միջնայարի թիւ 49 Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան գրասենեակը և ըլլոր հայ գրաւաճառաց քով։

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԻՐ

Ս. Ս. Ս. ՋՆՈՐԴ

ՈՒՂՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԼԵՁՈՒԻ

Տան և հինգ օրէն ուսանելի

Աշխատասիրեաց Մէհմ. Աբէլեւ
Կը ծախուի ըլլոր հայ գրաւաճառաց և ջրածախ Պողոս և Յակոբ աղաներու քով. գին 100 փարա։

ՀԱՄԱՌՈՏ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

Դպրոցաց համար

Հին պատմութիւն Արեւ. ժողովրդոց
Հարց. Ս.

Երկրորդ. տպագրութիւն

Յօրինեց Մ. Մանուէլ

Կը գտնուի ամեն հայ գրաւաճառաց քով. գին 6 դրուշ։

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԴԱՅԻՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ

Հիշուի

ՏՈՐՔ. Տ. Ս. ՓԵՇԵՄԱՆԱՅԵԱՆ

Բաղմահմուտ Տըքթորը մօրդկային պատուաւորման և ծաղկի հիւանդութեան վրայ կը խօսի իւր այր երկասիրութեան մէջ, որ մաքու թղթի վրայ տպագրուած և բազմաթիւ լուսանկար և փորագրեալ պատկերներով զարդարուած է։ Այս գեղեցիկ մատենն, որոյ գինը 35 դրուշ է, կը վաճառուի Պոլսի, Գաֆաֆեան գրատունը, Դալաթի, Յակոբ Արշակ Եֆէնտի թղթավաճառանոցն, և Բերա, Լոսթնց և Քէյլ գրատունը։

ԿՈՒՆԵԹԻՒԼՈՒՂԱԹ

ԲԱՌԱՐԱՆ

ՅՈՒՆՍԵՐԵՆԵ Ի ԹՈՒՐԿԵՐԵՆ

Աշխատասիրոց

Մէհմ. Դէմ. Ե. Մէհմ. Ալշէմ

Պաշտօնեայք Հասարակաց կրթութեան

Գրաքննութեան սենեկի

Հրատարակիչ Գրեթէ Պաշտօնէան

Այս բառարանն, պարունակած արեւմտական եւ գիտական բառերու ճշմարտութեամբ, բացատրութեամբ յատկութեամբ իւր տեսակին մէջ առաջինը կը համարուի։ Սոյն գործը ցարդ հրատարակուած Յրանսերէն-Թուրքերէն բառագրոց վրայ սա առաւելութիւնն ալ ունի որ թուրք տառերով տրուած բացատրութիւններն լատին տառերով եւս նշանակուած են անոր մէջ, մասնաւորապէս ի գիրութիւն օտարազգեաց։

Մասնաւոր խնամքով, գեղեցիկ եւ մաքուր տպագրութեամբ տետր առ տետր իւր կ'ընծայուի Արամեան տպարանէն։

Առաջին հատրն՝ որ երեսուն երկու երեսներով երեսուն է մէկ տետրակներէ բաղկացեալ է՝ տետր առ տետր հրատարակուելէ յետոյ կազմուած կը վաճառուի ի գին 60 ֆան. արծաթ։

Բ. հատրնին 19 ընդ տետրն եւս հրատարակուած է եւ կը վաճառուի ի գին 2 ֆան. արծ. իւրաքանչիւրն։

Բ. հատրնին 15րդ տետրին հրատարակուած լինելով բաժանորդագրութիւնը փակուած է։

ԳՈՐԾԱԿԱՆ

ՀԱՄԱՐԱԿԱՆ ԼՈՒԹԻՒՆ

Որ պարտաւի

Ման. Ս. — Տարբեր վաճառականութեան. — Վաճառականական թղթոց ձեւերն և օրինակներն, ինչպէս են, հաշուեցոյց, զանազան տեսակ առմանք, վիճարկ և տպագիր փոխանակողք, ընթացիկ-հաշիւք, գեղջի ցուցակք եւլն. — Վաճառականական կարեւոր հաշիւք. — Քաղաք վաճառականական օրինակքոց և գրոյմատրոց. — Ման. Բ. — Տոմարակալութիւն. — Պարզ և կրկնակալութիւն. — Բաւադուցակ։

Բ. Տղար-Բէշ

Ճիւղացեալ կարեւոր յաւելումովք ի պէտս Ազգ. վարժարանաց
Ի Ն. ՏԻԻՉԵՆՃԵԱՆԵ

Կը վաճառուի Պոլսոյ կողմը ըլլոր հայ գրաւաճառաց, Պաճէ գարու ջրավաճառ Պողոս և Յակոբ աղագայ քով և Օսմանեան գրատունը, Կալաթա Յակոբ Արշակ Եֆէնտի վաճառատունը, Դին կազմեալ օրինակին 25 դր. արծ.

Ա.Ձ.Գ.

ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՆՊԱՐԵՂԻՆԱՅ

Պալքը-բաղար Թամիզ փողոց թիւ 59
ճիշդ դեմ առ. դեմ աղբիւրին

Մ. Հ. Տէօ. քմէճեանի վտառաւորման մէջ կը գտնուին նոյաբեղինաց վերաբերեալ ամեն տեսակ ապրանքներ, սրպիւրք եւս խաչ-վէ՛ սովորական, լաւ եւ ընտրագոյն (Մարթինիք). չաքար՝ թրիւսթէի, Մարտիկոյ և Հօլանտայի, այլապէս տեսակ ըսբարմաշէթներէ. դատ, Յրանսական բուն Յուրնիէ. Սիպիթիթարմիլ Պարթիլի և Ճէնօպիլ մաքարօն ու չէհրիլ. Բրինձ՝ Մալսուսէ և Բիլդոն առաջին կարգի. անուշեղենի և խմորեղենի յատուկ լաւագոյն ալիւրներ. Գանալոյ եւ Այվալըրի ընտիր աճառ. քօլս, ձէթ, քարիւղ (կաղ), ի մի բան, սոյն վաճառատան մէջ կը ծախուի իր ամեն տեսակներով լաւագոյնն այն պիտանի բաներուն, որք առեւտրական սոյն ճիւղին կը վերաբերին։

Գիները դահայոցիչ են։

ԱՊԱՌԻՆ ԶԱՅ

ՓՈՒՆԴՐՈՒԹԻՒՆ

Կոստա Լալէի ճամլի դէմ թիւ 13 մի նոր դեղարան բացուած է, ուր դեղագործը կը պատրաստուին փութով եւ մանաւոր խնամով, կը գտնուին նաեւ Եւրոպայէ եկած տեսակ պատրաստ դեղեր հատով կամ որ եւ իցէ քանակութեամբ, զորս նշանաւոր գործարաններէ ուղղակի բերել կուտայ. իւր անուան։

Սոյն դեղարանի բացումը յոյժ օգտակար ծառայութիւն մ'է հասարակութեան, մանաւանդ նիւթական մեծ շահաբերութիւն ամեն անոնց որք իրենց փնտածն ճշգրտեց գտնելու համար դատապարտուած են հեռաւոր տեղեր դիմել։

Պատուարժան յաճախորդները դնոց չափաւորութեան հետ դեղօրէից ընտրութեամբ գոհացնել իրեն սկզբունք ընտրող սոյն Տ. Ալաշվէրսեան դեղարանը, որ երկար տարիներէ ի վեր հոշակաւոր եղած է Եֆէնտի-ճամլի Բօլթախանէի դէմ՝ այս անգամ ավարտեալ փոխադրուած է Կոստա Լալէի ճամլի դէմ թ. 13։

Սոյն փոխադրութեան առաջին Եւրոպայէ բերել տուած է խիստ լաւ հանգային ջրեր, Պորտոյի եւ Մալախի գինիներ, զանազան ըմպելիք, անուշահոտք, եւ այլն եւ այլն։

Նշանաւոր է միանգամայն սոյն դեղարանը իւր Չիւան իւղի մանածիւղով, եւ յիւրաքանչիւր դեղով զմայլած են ապրանք ընտրութեան, մաքրութեան եւ գնոց չափաւորութեան։

Յիշեալ դեղարանը միշտ կը յաճախեն ճարտար եւ հոշակաւոր բժիշկներ, խնդրուած բժշկներու համար ալ պէտք է ըլլոր տուի ժամանակին։

Ղաթալիա հանրածանօթ վաճառական Միլասեան Եֆէնտիի ուղի Տօրթէօյ Միլասեան Եֆէնտի լաւեհաճած է արդէն ուրբալթ օրեր ձրիաբար դարմանել ալքատներն։

Ա. Ձ. Գ.

Հրապարակուած կը ծախուի նաեւ Պաճէ-գարու ջրավաճառ Պողոս և Յակոբ աղաներուն խաւովը։

մի հանէք, մանաւանդ զգուշացէք բաղնուկ այնպիսի զօրութեան մը որ կրնայ խորտակել զձեզ։ Արեւուն նման յայտնի կ'երևի ինձ որ պարոն տը Սիմէլ մարդիկին հարստութիւնը դրաւելու համար մարդիկուհին անհետ ըրած է։ Ինչ միջոցաւ, ինչպէս յաջողած է, չեմ կարող գուշակել, սակայն դուք ճշմարտութիւնը պիտի հասկնաք, կը յուսամ։

— Ո՛վ դիտէ, թերեւս այս մարդը իւր հարսը սպաննած է։

— Ամեն բան կարելի է, պարոն, սակայն այդպիսի ոճրագործութիւն մը չեմ կրնար ենթադրել։ Գաղղիոյ մէջ այդքան դիւրին չէ սպաննելը։ Ոչ, պարոն տը Սիմէլ ուրիշ միջոց մը գործածած է իւր հարսին ձեռքէն աղատելու համար։ Չանիկա տեղ մը և թերեւս խելագարներու տան մը մէջ պահած բանտարկած է։ Այսպիսի բան շատ անգամ պատահած է պարոն Շէվրի։

— Իսկ մանուկը, պարոն։

— Եթէ մանուկը կ'ապրի զայն պիտի փնտռէք ինչպէս մայրը, դարձեալ կը կրնամ, խիստ գոռաւորն դործի մը կը ձեռնարկէք և խոհեմութիւն ընել կը, յանձնաւորեմ ձեզ։ Նախ մայրը փնտռեցէք, յետոյ մանուկը։ Երբ անոր ուր գտնուիլը իմանաք, յայնժամ համարձակաբար կրնաք հարցնել պարոնին, « ո՛ւր է մանուկը »։

Փօռ-Մալիկը ընտելած է նորա տիկինը, կրնաք տեղեկութիւններ քաղել, ինչ որ ալ լինի, անպատճառ կատարուած դէպքերուն վրայ բան մը պիտի լսէք։

— Ինձի կորհուրդ չէք տար, որ անմիջապէս ոստիկանութեան դիմեմ։

— Ոչ, այդպիսի բան մը ընելը պարոն տը Սիմէլը ահաւոր ոճրագործութեամբ մը ամբաստանել է։

— Եւ, ի՞նչ կ'ըլլայ։

— Իրաւ է որ նա դժուրութեան արժանի չէ, սակայն նորատի աղնուական կին մը, երկու դաւակ, երեք անմեղ ունի. . . նախ դադարի կերպով և համբերութեամբ սկսեցէք փնտռել Պ. Շէվրի, եթէ ամեն բան ընելէ վերջը կարենաք գտնել, եթէ ամեն ջանքը ի դերեւ ելլեն, այն ատեն յոյ կամաց պիտի պարտաւորիք փարիզի դատարաններուն դիմել։

— Իրաւունք ունիք պարոն, մայր մը և իւր դաւակները, երեք անմեղ կան. . . ձեր խրատին պիտի տեսնեմ։

Երկու անձինքն ալ ևս խօսելու բան մը չունին։

Պ. Վան-Օսըն, Պ. Շարլ Շէվրի մինչեւ իւր պնդում կին դուռն առաջնորդեց։

— Բաջուլութիւն և յաջողութիւն, ըսաւ ձերունին, անձկանօք ձեր առաջին նամակին պիտի սպասեմ։

Իրարու ձեռք սեղմեցին և բաժնուեցան։

Երեք օր վերջը Շարլ Շէվրի և Չիլիմա Լոտորա հասած էին, երկու օր միայն մնացին հոն, քաղաքն այցելելու և իրենց պղտիկ հարստութիւնը հնգկական ընկերութեան մը պանդան դնելու համար, զոր Շարլ Շէվրի կալաթա ճանչցած էր և բարեկամական յարաբերութիւն ունէր հետը։

Լրնալն Պոլի նսւը նստան, արագաբար Մանչէն անցան և վերջապէս փարիզ հասնելով Հալլի պանդոկը իջան։